

Martin Baxa předal Ceny Ministerstva kultury v oborech zájmových aktivit

13.6.2023 - | Ministerstvo kultury ČR

Na začátku slavnostního zahájení ministr poděkoval všem oceněným za jejich dlouholetou neúnavnou práci na poli neprofesionálního umění a za jejich celoživotní přínos v daném oboru. „Amatérské umění má v České republice v jednotlivých uměleckých oborech několik století trvající tradici a pro společnost zcela nezastupitelný význam. Je velmi úzce spjata s kultivací člověka, jeho tvůrčí stránkou, a je součástí image regionů. Neprofesionální umělci jsou mnohostranně talentovaní občané, kteří svým dílem zanechávají hlubokou stopu ve společnosti i kultuře. Děkuji všem oceněným za jejich přínos v oblasti neprofesionálního umění, za jejich celoživotní uměleckou i pedagogickou práci a přeji jim do dalších let hodně zdraví, radosti a inspirace do další práce,“ řekl ministr Baxa.

Ceny Ministerstva kultury v oborech zájmových uměleckých aktivit v roce 2023 obdrželi:

Cena Ministerstva kultury za neprofesionální umělecké aktivity v oblasti dětských estetických aktivit byla udělena PaedDr. Markétě Pastorové za dlouholetou činnost ve výtvarném oboru a za významný podíl na formování moderní výtvarné výchovy prostřednictvím aktuálních metodických postupů.

PaedDr. Markéta Pastorová vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. V letech 1987 až 1996 pracovala v institucích pro další vzdělávání pedagogů. Od roku 1996 působila jako odborný pracovník a posléze jako vedoucí oddělení koncepce všeobecného vzdělávání ve Výzkumném ústavu pedagogickém v Praze (od 1. 1. 2012 Národní ústav pro vzdělávání, od 1. 1. 2020 součást Národního pedagogického institutu ČR). Dlouhodobě se zabývá problematikou uměleckých oborů v systému vzdělávání a tvorbou kurikulárních dokumentů a rovněž se zabývá kurikulem pro základní umělecké školy – garantovala udržitelnost projektu Pilot ZUŠ. Od roku 2005 externě vyučuje didaktiku v rámci Pedagogického modulu na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí. Za dobu svého působení v profesi se stala respektovanou odbornicí a duší výtvarného oboru. Od roku 2002 je Markéta Pastorová členkou odborné rady pro dětské výtvarné aktivity NIPOS a během tohoto období byla velkým přínosem při tvorbě obsahové náplně vzdělávacích aktivit pořádaných NIPOS, útvarem ARTAMA – seminářů, dílen a dalších oborových akcí. Výrazně se také jako hlavní kurátorka podílela na koncepcích celostátních výtvarných přehlídek dětí a mládeže, které z pověření Ministerstva kultury organizuje NIPOS, útvar ARTAMA. Přehlídky jsou jedinečné tím, že jako jediné v republice nevystavují jen jednotlivé dětské výtvarné práce, ale hodnotí novátorské metodické postupy výtvarných pedagogů v interakci s dětmi a mládeží.

Cena Ministerstva kultury za neprofesionální umění v oblasti tanečních aktivit byla udělena paní Evě Blažíčkové za celoživotní přínos v oblasti scénického tance.

Paní Eva Blažíčková je česká choreografka a taneční pedagožka, nositelka titulu Rytíř řádu akademických palm (Francie). Krátce po převratu založila a téměř po dvacet let vedla jedinou specializovanou školu v Čechách, která vychovává profesionální tanečníky, choreografy a pedagogy pro oblast současného tance – Konzervatoř Duncan centre (1992). Je zakladatelkou Společnosti pro taneční a múzickou výchovu (1990), Nadačního fondu Isadory Duncan (1993), držitelkou Ceny Jarmily Jeřábkové (1999), spoluzakladatelka Vize tance (2005). Je paralelně činná v mnoha dalších

projektech, které si kladou za cíl emancipovat tento typ tance a usadit jej tam, kam patří – do řádného kontextu české kultury a školství. Jako přímá pokračovatelka duncanovské tradice ve svých aktivitách dokazuje, že tanec není izolovanou uměleckou disciplínou, ale nástrojem, který má moc proměnit, povznést a osvobodit člověka. Kromě uměleckého a pedagogického působení je významná i metodická činnost Evy Blažíčkové. Podílela se na tvorbě nové koncepce tanečních oborů lidových škol umění a působila jako ústřední lektorka rekvalifikačních kurzů pro učitele LŠU, je autorkou učebních osnov a usiluje o propojení českého duncanismu a jeho moderního pojetí s evropskými a světovými snahami tohoto druhu.

Cena Ministerstva kultury za neprofesionální umění v oblasti divadelních a slovesných oborů byla udělena Mgr. Nině Malíkové za celoživotní přínos k rozvoji českého loutkářství a jeho propagaci ve světě.

Mgr. Nina Malíková je významná česká dramaturgyně, expertka na loutkové divadlo, překladatelka, publicistka teoretička a historička loutkového divadla, teatroložka a pedagožka. Vystudovala Katedru dějin a teorie divadla na Filozofické fakultě UK a poté působila jako dramaturgyně v činohře v Hradci Králové a v Divadle S. K. Neumanna, které se dnes jmenuje Divadlo pod Palmovkou v Praze, kde mj. spolupracovala s režiséry Otomarem Krejčou a Janem Grossmanem. Do roku 2022 opakovaně pracovala v exekutivních funkcích mezinárodní loutkářské unie UNIMA, jako pedagožka spolupracuje s Katedrou alternativního a loutkového divadla DAMU a publikuje v odborných časopisech, jako jsou Divadelní noviny, SAD a Divadelní revue. V letech 2000 až 2015 byla šéfredaktorkou časopisu Loutkář, nejstaršího odborného periodika na světě, se kterým dodnes spolupracuje. Je jednou z iniciátorek zápisu českého a slovenského loutkářství na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO v roce 2016. Kurátorsky se podílela na řadě výstav věnovaných historii i současnosti českého loutkového divadla a je spoluautorkou anglickojazyčné publikace Czech Puppet Theatre Yesterday and Today, kterou vydal Institut umění - Divadelní ústav, a řady textů o českém loutkovém divadle publikovaných v zahraničí. Za celoživotní přínos a službu divadlu obdržela v prosinci 2021 na festivalu v Teheránu cenu Jalala Sattariho.

Cena Ministerstva kultury za neprofesionální umění v oblasti audiovizuálních a výtvarných aktivit byla udělena panu Karlu Tvrdíkovi za mnohaletý přínos v oblasti neprofesionálních audiovizuálních a výtvarných aktivit.

Pan Karel Tvrdík je jedním z nejvýraznějších současných filmových amatérů. Odborné veřejnosti je znám jako dlouholetý předseda Filmového studia ve Zruči nad Sázavou a organizátor dvou velkých krajských soutěží. První je krajské kolo celostátní soutěže neprofesionálních amatérských filmů ve Zruči nad Sázavou (v roce 2022 se konal 28. ročník a k vidění bylo 50 krátkých filmů) a druhou je Filmový festival leteckých amatérských filmů, který se po několik let pořádá na letišti ve Zbraslavicích a v současnosti byl přesunut do Zruče. Karel Tvrdík ve svých filmech zachycuje své dvě velké lásky. Jednou je bezmotorové létání a letecké modelářství, tou druhou láskou je podblanická nebo také posázavská krajina. Ve filmech ztvárnil kulturní památky, připomínající bohatou historii těchto krajů a v mnohých rozhovorech s lidmi cenné, nenahraditelné výpovědi o místních událostech. Některé z nich nebyly ani nikde jinde publikovány. Dodnes kromě toho, že organizuje tyto dvě významné soutěže, je nejen aktivním autorem, ale opět s výraznými příspěvky dojíždí na schůze v Českém výboru UNICA, jehož je členem. Po mnoho let Karel Tvrdík přispívá kinoamatérskému hnutí svou aktivitou a zkušeností, výrazným způsobem se podílí na postupovém systému celostátní přehlídky a napříč celým oborem je respektován jako významný autor a pořadatel.

Cena Ministerstva kultury za neprofesionální umění v oblasti hudebních aktivit byla udělena Mgr. Jaroslavu Brychovi za tvůrčí i pedagogický přínos v oblasti sborového zpěvu dospělých.

Mgr. Jaroslav Brych je významný český dirigent, sbormistr, vysokoškolský a středoškolský pedagog. Studoval na pražské AMU dirigování pod vedením V. Neumanna, do sborového umění jej zasvětil Josef Veselka. Své studium prohloubil na mistrovských kurzech H. Rillinga ve Stuttgartu. V letech 1990-1994 působil jako šéfdirigent Symfonického orchestru Armády ČR. Svou sbormistrovskou praxi zahájil roku 1984 jako umělecký vedoucí Vysokoškolského uměleckého souboru Univerzity Karlovy, v němž působil až do roku 1997. Zároveň byl od roku 1994 druhým sbormistrem Pražského filharmonického sboru, v letech 1996 až 2005 jeho hlavním sbormistrem, v letech 2017 až 2022 byl sbormistrem Kühnova smíšeného sboru. V současné době působí jako pedagog na Hudební a taneční fakultě AMU v Praze, na Pražské konzervatoři a na Konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze. Od roku 2009 je sbormistrem Foerstrova komorního pěveckého sdružení, s nímž pravidelně reprezentuje českou sborovou tradici v zahraničí a vítězí v řadě mezinárodních soutěží. Jaroslav Brych se významně zasloužil o rozvoj neprofesionální sborové oblasti jak vedením špičkových amatérských těles, tak vzděláváním generací sbormistrů a dirigentů, rovněž i svojí činností organizační a lektorskou. Při všech těchto aktivitách využíval svých zkušeností ze světa umění profesionálního. Působil ve festivalovém výboru FSU Jihlava, je pravidelným lektorem Klubu sbormistrů, zasedá v porotách celostátních přehlídek a je rovněž členem Odborné rady pro sborový zpěv dospělých.

Cena za obor tradiční lidové kultury a folkloru byla udělena Mgr. Janě Poláškové za zásluhy o uchování tradic lidové kultury a její zprostředkování široké veřejnosti, zejména mládeži. Cena jí bude předána na zahájení 78. Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici dne 23. června 2023.

Mgr. Jana Polášková je významnou osobností moravské folklorní scény, kam se výrazně zapsala díky své bohaté pedagogické činnosti, do níž vždy aplikovala četné znalosti a dovednosti z oblasti lidové kultury. V dětství navštěvovala folklorní soubor Hradišťánek, v dospělosti Folklorní soubor Hradišťan, v němž později působila jako vedoucí taneční složky. Zásadní byla také její práce v oboru choreografie, některá její folklorní pásma, připravená pro soubory Hradišťánek, Hradišťan a další, byla v minulosti oceněna na přehlídkách folklorních souborů doma i v zahraničí. Byla dlouholetou členkou Programové rady a autorkou mnoha divácky úspěšných programů Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici, z nichž byla celá řada pozitivně hodnocena a oceněna odbornou porotou. V současné době je členkou Dramaturgické rady a od roku 2018 předsedá Senátu programové rady MFF Strážnice. Od roku 1989 je jednou z osobností, zasedajících v Odborné radě pro folklor Národního informačního poradenského střediska pro kulturu v Praze. Pravidelně působí v odborných porotách tanečních přehlídek folklorních souborů a v hodnotících komisích festivalů. Je pravidelnou přispěvatelkou časopisu Malovaný kraj a jednou z lektorek Školy folklorních tradic, již organizuje NÚLK a NIPOS.

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5293cs-martin-baxa-predal-ceny-ministerstva-kultury-v-oborech-zajmovych-aktivit>